

Verslag debat jaarwisseling Tweede Kamer

- **Landelijk vuurwerkverbod:**

- D66, GL-PvdA, CU, PvdD, Volt en het CDA pleiten voor een landelijk vuurwerkverbod, met als belangrijkste argumenten de grote hoeveelheid letsel, geweld tegen hulpverleners en het gebrek aan handhaafbaarheid van de huidige regelgeving. Met een landelijk vuurwerkverbod wordt er een norm gesteld. De instroom van illegaal vuurwerk blijft een punt van aandacht, wat in EU-verband moet worden aangepakt en waarbij met name aandacht moet zijn voor afspraken met België en Duitsland (ook de VVD benoemt dit punt overigens)
- NSC, SP en VVD zijn nog niet overtuigd van het effect van een vuurwerkverbod ook al geven ze aan de oproep vanuit politie en samenleving serieus te nemen
- BBB, PVV en JA21 zijn uitgesproken tegen en stellen dat een verbod de handel in illegaal vuurwerk alleen maar zal vergroten.
- Minister Van Weel stelt dat het kabinet niet met een wetsvoorstel komt voor een landelijk vuurwerkverbod aangezien dit niet in lijn is met het hoofdlijnenakkoord, bovendien ligt er een initiatiefwet vanuit de TK. Hij geeft aan geen principiële tegenstander te zijn van een verbod en zegt begrip te hebben voor de oproep van politie en burgemeesters voor een verbod. Hij spreekt uit dat hij gelooft dat een vuurwerkverbod kan helpen, maar dan als onderdeel van een breder pakket maatregelen. Het instellen van een algemeen vuurwerkverbod is volgens hem geen oplossing voor alle problemen die we constateren rondom oud en nieuw (overigens was er ook niemand die dat beweerde in het debat).

- **Aanpak illegaal vuurwerk en explosies:**

- Voorstanders van het vuurwerkverbod benadrukken dat burgemeesters en politie aangeven dat een uniform verbod de handhaving eenvoudiger zou maken, omdat momenteel het onderscheid tussen legaal en illegaal vuurwerk lastig te maken is voor agenten.
- Alle partijen benadrukken de noodzaak om de instroom van illegaal vuurwerk strenger aan te pakken en wijzen daarbij op het belang van een gecoördineerde Europese aanpak.
- De minister benadrukt dat een mix van repressieve en preventieve maatregelen zullen helpen. Het taakstrafverbod bij geweld tegen hulpverleners wordt uitgebreid en zal in de zomer van 2025 in consultatie worden gebracht. Verder benadrukt de minister dat er internationaal wordt samengewerkt met onder andere België, Duitsland en Frankrijk om illegaal vuurwerk te weren. De Pyropas, die in Benelux-verband is ingevoerd, wordt genoemd als eerste stap, maar de minister geeft aan dat deze zich vooral richt op de professionele sector en niet op consumenten.
- De Minister benoemde ook de geluiden te kennen dat we in Nederland zoveel explosieven hebben (waarmee voordeuren worden opgeblazen) door de vuurwerkcultuur. In de landen om ons heen zie je dit namelijk nauwelijks. Dit wordt ook meegenomen door het Strategisch Offensief Tegen Explosies olv Burgemeester Schouten.

- De minister pleit voor strengere EU-regelgeving, waaronder een verbod op zware vuurwerksoorten zoals cobra's, en noemt bilaterale gesprekken met producentenlanden zoals Italië van groot belang. De VVD en CU dringen aan op meer urgentie en concrete resultaten in Europees verband. Daarnaast wordt in bepaalde steden succesvol ingezet op jongerenwerk, zoals in Roosendaal en Staphorst, waar buurtvaders en preventieve gesprekken een positief effect hebben gehad. Overigens geeft Volt als interruptie hierbij aan dat de burgemeester van Roosendaal ook pleit voor een vuurwerkverbod, dus hoe succesvol is die aanpak dan?
- **Lokaal verbod & handhaving:**
 - De partijen die voor een landelijk verbod zijn geven aan dat lokale verboden moeilijk te handhaven zijn en een "waterbedeffect" veroorzaken. Staatssecretaris Jansen wijst erop dat gemeenten binnen de huidige wetgeving al een afsteekverbod kunnen instellen, maar dat een bezitsverbod op nationaal niveau geregeld moet worden.
 - Bruyning (NSC) stelt voor dat gemeenten zoals Amsterdam en Utrecht, die een vuurwerkverbod willen instellen, ook de mogelijkheid moeten krijgen om een verkoop- of bezitsverbod in te voeren om de handhaving te verbeteren.
 - Aardema (PVV) wijst erop dat het probleem vooral draait om asociaal gedrag en stelt dat de beelden op tv laten zien dat ondanks het afsteekverbod in Amsterdam er toch massaal vuurwerk werd afgestoken. Dit wordt door tegenstanders van een landelijk vuurwerkverbod als argument gebruikt dat een verbod niet effectief zou zijn. Boswijk (CDA) benadrukt dat het probleem van geweld tegen hulpverleners niet alleen in grote steden zoals Amsterdam speelt, maar ook in kleinere plaatsen zoals Culemborg. En bovendien laat het voorbeeld zien dat een verbod op illegaal vuurwerk niet werkt en dat enkel een afsteekverbod niet werkt.
- **Politie:**
 - De politie heeft zich dit jaar voor het eerst fel uitgesproken voor een landelijk verbod. O.a. D66 heeft de noodkreet van de politie gebruikt tegen o.a. de VVD met de vraag: politie geeft duidelijk aan dat dit niet langer kan en vragen ons om hulp, sta je voor de politie of niet? VVD en NSC tonen begrip voor de inzet van politie, maar willen eerst weten of een verbod daadwerkelijk tot minder incidenten leidt. Meerdere woordvoerders geven als reactie hierop aan dat het niet altijd mogelijk is om aan de voorkant volledig in te schatten wat het effect zal zijn. Duidelijk is wel dat alle deelmaatregelen (verbod op illegaal vuurwerk, verbod of vuurpijlen etc) niet werkt, dus wat dan resteert is een totaalverbod
 - De minister erkent de zorgen van de politie en benadrukt dat agenten beter worden uitgerust met gehoorbescherming en veiligheidshelmen. Ook worden innovatieve middelen zoals DNA-spray en drones ingezet om daders sneller te identificeren, aldus de minister. De angst onder agenten, mede door zware explosieven zoals handgranaten, blijft een punt van zorg.
- **Verhogen van straffen voor geweld tegen hulpverleners:**
 - De meeste partijen pleiten voor het verhogen van straffen voor geweld tegen hulpverleners en het verhogen van de pakkans voor daders. Hoewel de partijen die

voor het vuurwerkverbod zijn, minder deze nadruk leggen. Zij geven aan dat je beter in kunt zetten op een verbod zodat er überhaupt minder geweld plaats zal vinden. VVD en JA21 komen (opnieuw) met een voorstel om de straffen te verhogen voor daders die geweld uiten tegen hulpverleners.

- De minister wijst op het bestaande beleid dat geweld tegen hulpverleners zwaarder bestraft moet worden en dat de strafeis met 200% wordt verhoogd. Hij noemt het echter teleurstellend dat deze verhoging in de praktijk nauwelijks door rechters en het Openbaar Ministerie wordt toegepast. Hij wacht daarom op feedback van het OM. Daarnaast stelt hij dat de meldingsbereid van hulpverleners toe neemt waardoor beter gestraft kan worden.
- Momenteel is het kabinet bezig met een uitbreiding van het taakstrafverbod bij geweld tegen hulpverleners en handhavers. Dit wetsvoorstel draagt bij aan een strengere aanpak van daders, zodat een taakstraf voor geweld tegen hulpverleners alleen kan worden opgelegd als dit gepaard gaat met een gevangenisstraf

- **Procedures voor agenten die gewond raken:**

- Op 1 april 2025 treedt het nieuwe stelsel Beroepsgerelateerde gezondheidsklachten politie in werking. Dit stelsel richt zich op zorg, re-integratie en herstel. Zodra een politiemedewerker zich meldt met gezondheidsklachten, ontvangt hij of zij directe zorg, die ook direct wordt vergoed. Pas na afronding van de medische zorg en beoordeling van de schade wordt het proces van schadeafhandeling gestart. De minister geeft aan dat er nog enkele juridische kwesties worden uitgewerkt, omdat pas op het einde van het traject kan worden bepaald of er blijvende schade is.